

GAZETA HUNEDOAREI

ORGAN INDEPENDENT CULTURAL, SOCIAL ȘI DE INFORMAȚII

ABONAMENTUL:

pe un an . 100 Lei || pe 3 luni . 25 Lei
pe 6 luni . 50 Lei || un exemplar . 2 Lei

APARE SĂPTĂMÂNAL

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

ADMINISTRAȚIA:

Deva, Strada Regina Maria 12

Serbarea Muncii.

Corporațiunea Industrială din Deva și-a serbat Duminecă la 19 l. c. jubileul de 40 de ani. A fost o fericită ocaziune de a se putea remarca o activitate lungă, depusă de oameni tari în credințele lor, care a dat roade frumoase, atât materiale cât și morale. Dacă astăzi Corporațiunea are o casă proprie, în care cei peste 300 de membri ai săi se pot aduna ca să se sfătuiască împreună asupra chestiunilor care-i privesc, dacă au bibliotecă, sală de lectură și de distracție și dacă se pot afirma cu orice ocaziune ca pătură socială și ca important factor economic, se datorește acelei munci sistematice și conștiente, care s'a depus în timp de 40 ani.

Și munca lor nu este izolată nici de aceea a celorlalți meseriași din alte centre.

Pe lângă reprezentantul Uniunii Corporațiilor, au fost delegați și dela Arad, Orăștie, Alba-Iulia și Dobra.

Dar Serbarea Muncii n'a fost ocaziune de lucrare armonioasă numai a meseriașilor. Faptul, că în fruntea lor au fos în cali-

tate de patroni factorii conducători ai oficialității, că la serviciul religios s'a găsit instantaneu formula de a se putea celebra prin contribuția tuturor preoților locali, indiferent de confesiune, cât și naționalitate, că a dispărut pe un moment și barierele sociale și politice, care izolează atât de mult forțele, arată că este o credință, la care se închină toate și această credință este: necesitatea muncii.

Această credință propagată între reprezentanții tuturor categoriilor de muncă, fie ea manuală ori intelectuală, este singurul centru de coeziune, cătră care se pot canaliza toate tendințele îndreptățite.

Munca nobilitează sufletul, pentrucă ea este de atâtea feluri câte elemente are și sufletul, este isvorâtă din el.

De aceea este de lipsă numai o coordonare a muncii, pentrucă din toate manifestările specifice unor suflete exteriorizate în munca pozitivă și evidentă în utilitatea ei, să se nască sau mai bine zis să se echilibreze un suflet singur, general, acela al națiunii în cadrele unui stat și acela al omenimei pe pământ.

Cât suntem de departe însă dela această armonie socială, ne dăm seama numai atunci, când observăm atâtea suflete individuale lipsite de echilibru. (M.)

Examenul de bacalaureat.

(Urmarea și sfârșitul)

O măsură radicală.

Răul trebuie curmat din rădăcină și rădăcina, în cazul de față, este insuficiența cultură generală ce trebuie să se câștige în școala secundară și numai în această școală, căci universitatea, n'are nici timpul și nici menirea de a da o astfel de cultură pe care nu o poate dobândi cineva cu succes decât într'o anumită vârstă a vieții.

Deși nu intră în cadrul preocupărilor de față, totuși cred că e bine să enumăr câteva din multele cauze ale rezultatelor așa de puțin satisfăcătoare pe care le dă școala secundară.

Marea lipsă de profesori calificați pentru specialitatea pe care o predau. În timpul de după războiu s'au înființat un număr de școli secundare, cu mult mai mare decât cel corespunzător numărului profesorilor bine pregătiți.

Din această cauză s'au ocupat multe catedre cu profesori improvizați, iar altele au rămas chiar neocupate.

VIII ȘI MORȚII.

De Lucreția Costa Nicoara.

(Continuare.)

Martoră am fost odată, când unui medic i s'a adus vestea, că omul, a cărui moarte el o constatase înainte de a veni preotul, dete iarăși semne de viață.

— Sunt perdut, dacă e adevărat — strigă doctorul grăbind îngrozist la fața locului.

În scurtă vreme se reîntoarse însă și râsuflând ușurat zise:

— Oamenii aceia sunt nebuni, e mort, — adăuse el zimbând cinic.

— Sărmane om — mă gândeam, — nu aceea este esențial, că, din întâmplare, dacă ai fi părut mort, să te readucă doctorul la viață, ci aceea, că fiind odată de cătră el declarat de mort, mort să rămâi, ca să nu compromiți știința lui medicală!

Oamenii prefer lacrimile, doliul unei idei de re'nviere în lumea aceasta — căci cu ideea învierii de-apoi ei s'au obicinuit deja; în genere, ei nu pot suporta numai aceea cu ce se obișnuiesc, — iar cine ar încerca a aduce la viață pe unul crezut mort, ar fi socotit drept nebun.

Și eu eram socotită nebună, pentru-că nu puteam crede în moartea lui Iancu și așteptam oarecum, că Dumnezeu să facă o minune să mi-l învie! . . .

De obicei, liga celor vii nu voiește a avea cu cei răposați nici în clin, nici în mănecă; de aici zicătoare: „Vii cu vii, morții cu morții“, ceea ce mi-o repetau incontinuu și mie, spre mângăiere și încurajare. Cu această idee conservatoare bieții oamenii se amăgesc a fi mai tari și a rezista mai îndelung contra propriei lor stângeri.

Ear răposatul, când ar vedea pe acești oameni, pe acești frați și amici, la cari dânsul, cu câteva ceasuri înainte, privea încă cu atâta încredere, cum ei se leapadă acum de el, ca de o ființă ce nu mai face parte din ceata lor, ca de ceva străin ce n'ar mai fi existat între ei; cum unii se năpustesc ca fiarele răpitoare asupra văduvei și a orfanilor săi, spre a le detrage din cât și unde se poate mijloacele de a trăi.

Când ar vedea?... Ei, și cine ne asigură, că nu vede că sufletul lăsându-și pe pământ învelitoarea-i trecătoare, nu a dobândit oare o superioară putere de consecință și vedere?

Mie îmi părea, ca sufletul lui Iancu toate le vede; că el șovăește a sbura colo departe și plutește încă în jurul casei sale, și că e copleșit de întristare pentru brusca lui plecare din lume văzând desnădăjduirea mea.

II.

A treia zi îl duserăm la mormânt. Ce adâncă era groapa lui! M'apucase vârtejul, când ciocli îl slobozire în jos. Ce sunet sfâșietor de inimă au bulgării când cad pe cosciug! Cum pământul meu, mereu acoperia tot ce fusese cu iubire și durere pentru mine.

Iată lumea pustie, străină înaintea mea, încotr'o s'o apuc acum?

Acasă?... Toate ale sale stau pustiite, ce tăcere, ce gol pretutindenea — totul spune: stăpânul nu mai vine! Într'un ungher stătea agățat un pardeșiu de al lui, pe care-l îmbrăcase mai adinaori; eu îl iau în mâni și surătându-l îl mirosii. Se poate? El miroase o viață, în postavul acesta era ascunsă o părtică din individualitatea sa; avea parfumul ce-l simțiam de atâtea ori, când îmi puneam capul la peptul lui.

Cu ochii deschiși stăteam absorbită de închipuirea, că dânsul trăește, că înmormântarea de mai înainte fu numai un năprasnîc vis. Pe câteva minute încetai de a-mi da seama de cele petrecute, realitatea și imaginațiunea se confundară în creierul meu trudit — căzui leșinată.

Când mi-am venit în ori, lacrimile-mi secaseră; obosită, Istovită, cu gura încheștată, rămâneam cu ceasurile nemișcate. Mă simțeam leșinată așa, cu capul și inima timpită, începeam a gusta un fel de nelămurire, sentiment de neînțînță. După aceste apatice stări urmau însă iarăși plânsetele consumătoare. Și iar mă mustram, că de cei mai trăesc mă sfiieam de umbra lui Iancu, că nu-l urmez. În paroxismul meu, întrevedeam văduvele hindostane aruncându-se în flăcări după moartea soților lor; — acest barbar obicei, ce odată îmi însufla oroare, acum îl aflam respectabil și vrednic de imitat.

Cu toate aceste, n'am făcut nici una, nici alta, nu m'am aruncat în flăcări, ca văduvele hindostane, nici am înghițit jăratec, ca soția lui Brutus; stăteam cu mâinile legate, așteptând să vegetez. Cât de lașă îmi păream, și n'aveam ce face! Da, e laș omul, se sbuciumă, perseverează aici în mii de chinuri și preferă a lua toate durerile, decât a intra într'o stare necunoscută pân'aci; căci ori care ar fi făgăduințele dogmelor creștine, ale nirvanei budhiste și ale raiului mahomedan, tot ne legăm de lumea aceasta și de durerile ei și numai înfi-orându-ne gândim a-le schimba cu netulburata liniște, la care se recere disolvarea personalității noastre.

*

(Va urma)

Viața foarte grea și complectă insuficiență a salariilor îi silește pe unii profesori să-și istovească puterile, muncind mai mult decât e cu putință, pentru ca munca lor să dea totdeauna rezultate bune.

Greutățile vieții materiale, cu care au de luptat mulți dintre elevi, în special copiii de țărani, îi împiedecă pe acești elevi să tragă toate foloasele ce le-ar putea scoate de pe urma frecventării cursurilor școlii secundare.

Desființarea controlului, ce-l oferiau examenele anuale, mai ales în clasele supra populate, banalizarea examenului de absolvire i-au deprins pe elevi să nu mai facă eforturile legate de revederea și sintetizarea cunoștințelor, atât de necesare consolidării acestora.

Imprejurări defavorabile culturii.

Stăruințele multora din părinți și indulgența profesorilor, i-au obișnuit pe elevi să treacă din clasă în clasă, fără multă muncă și deci fără pregătire necesară.

În sfârșit, atmosfera morală generală a societății de după război, atmosferă ce influențează în mod vătămător și viața tinerimii are o repercusiune și asupra învățământului. Fapt sigur este, că marea majoritate a elevilor, nu au tragere de inimă pentru învățatură și toată grija lor este ca să obțină, fie și prin protecții nepermise notă la limită — nota cinci.

Aceasta este, principala lor preocupare de școală.

Se va ridica obiecțiunea, ce s'a și făcut, dacă acestea sunt cauzele răului, pentru înlăturarea lui măsura cea mai nimerită este înlăturarea cauzelor, iar nu reînființarea bacalaureatului și aplicarea imediată a acestei măsuri unor elevi, cari nu au fost obișnuți cu examenele și mai ales cu examenul așa serios? De ce să suferă elevii consecințele atâtor împrejurări, de a căror existență nu sunt ei vinovați, pe care nu ei le pot înlătura, ci numai Statul?

Această obiecțiune este în cea mai mare parte bine întemeiată și statul a luat și ia treptat măsurile de îndreptare ce-i stau în putere: s'au înființat internate pentru copiii de țărani și de funcționari; se dau numeroase burse, speciale studenților universitari săraci, cari se angajează să se facă profesori și să servească la învățământul public al statului.

Controlul școlar.

Se caută să se facă cât mai serios controlul activității, ce se desfășoară în școala secundară și cel mai sigur control, este tocmai acest examen de bacalaureat, organizat și făcut în condițiunile regulamentului. Măsurile reamintite mai sus își vor da roade mai cu încetul și mai târziu. Acum însă se impunea luarea unei măsuri, care dacă e aplicată corect, va pune o stavilă întinderii răului arătat.

Punerea în aplicare imediată a legii bacalaureatului, ne-a impus-o demnitatea noastră națională.

Iată cum: Ni s'a atras atențiunea, din diverse centre culturale apusene, că mulți tineri, posesori de diplome de absolvire a liceului, eliberate de statul român sunt cu totul nepregătiți pentru a urma cursuri universitare.

Diplomele eliberate de statul român nu mai inspiră azi străinății încrederea de odinioară. Riscăm să nu se mai recunoască diplomele românești de absolvire a liceului. Acest lucru ar fi jignitor pentru prestigiul statului și al școlii române.

De aceea trebuie să se ia imediat măsuri de aș. fel. încât aceasta să nu se întâmple. E desul de rău că valuta noastră, leul este slab cota în străinătate, nu trebuie să ajungem

ca și diplomele noastră școlare — valuta noastră morală — să fie cotate tot așa de slab.

Această măsură a examenului de bacalaureat, nu are consecințe așa de importante pentru viitorul tinerimii, cum îl avea vechiul bacalaureat și nici examenul nu este așa de împovărător.

Conform legii, diploma de bacalaureat e necesară numai pentru înscrierea în învățământului superior; nu e necesară, nici pentru facerea cu termen redus a serviciului militar, nici pentru ocuparea de funcțiuni publice.

Aceste din urmă drepturi, le pot avea și tinerii, ce posedă numai certificatul de absolvire a clasei ultime a liceului.

Deci nici o periclitare a viitorului tinerilor cari n'ar isbuti să treacă bacalaureatul.

G. A. Dima
profesor universitar.

Jubileul Corporațiunii Industriale din Deva.

Duminecă, în 19 l. c. Corporațiunea Industrială și-a serbat Jubileul de 40 de ani dela fondarea ei.

Programa s'a început în casa Corporațiunii la ora 9, cu serviciu religios, oficiat de toți preoții confesiunilor creștine, care pe lângă partea religioasă au rostit și cuvântări de felicitare și îmbărbătare.

Ședința festivă.

La ora 10 și jum. a fost Adunare Generală festivă în sala teatrului Orășenesc.

Dintre patronii serbărilor au fost prezenți Dnii dr. Gh. Dubleş prefect, dr. P. Groza deputat și V. Albescu v. preș. Camerei de Comerț, delegat al dlui I. Vulcu, preș. camerei.

După deschiderea ședinței din partea preș. N. Chinda, a vorbit dl. prefect, saluând pe jubilanți în numele Guvernului. Corul bisericei ev. lut. a cântat românește, ungurește și nemțește. Elevii E. Chinda și R. Kozak au declamat poezii ocazionale, dintre cari aceia declamată de cel dintâiu cu multă vervă și scrisă de d. prof. I. Mihu o vom da în numărul nostru viitor. Dl. I. Mihu a mai ținut și o conferință arătând însemnătatea meseriilor din punct de vedere național economic și schițând momentele mai importante din trecutul Corporațiunii. Dl. Bencsik v. președinte a arătat în limba maghiară greutățile cu care se luptă meseriașii și face apel la colaborarea lor. Delegații ai Corporațiunilor surori din Arad, Orăștie, Alba-Iulia și Dobra aduc felicitările frașilor tovarășii de muncă.

Banchetul.

La ora 1 a fost banchet la restaurantul din grădina publică, la care au luat parte 120 de persoane. Intre persoanele, cari au luat parte la banchet au fost, pe lângă dnii patroni și dnii preoți, reprezentanți ai vieții sociale, autorități, medici, advocați etc. S'au rostit și toasturi, între cari cel dintâiu de dl. prefect pentru M. S. Regele și Familia domnitoare. Toastul dlui preot ref. Bitay în l. maghiară a produs multă ilaritate, prin coloritul variat al conținutului și modul expunerii.

Dl. deputat dr. P. Groza a toastat pentru cel mai bătrân meseriaș d. Lurtz și pentru familiile meseriașilor, cari prin legăturile lor de sentiment îi indemnă la muncă. Au mai toastat pentru meseriași dnii preoți r. cat. și lut. precum și d. Filimon secretarul Camerei de Comerț.

A fost regretabil că o parte însemnată din program, focul de artificii de Sâmbătă seara și serbarea populară din grădina de Duminecă, pentru care s'a cheltuit foarte mult și se aștep-

tau surprize interesante, din cauza timpului nefavorabil au trebuit să fie amânate. Timpul când se vor ține acestea se va publica prin afișe.

Serbările s'au încheiat cu dans în „Crucea Albă”, care a ținut pe jubilanți în bună dispoziție până în zori. Aici amintim și faptul destul de regretabil, că doi membrii ai societății devene, au ținut să-și aranjeze chestiile personale tocmai aici, încercându-se, spre marea distracție a publicului.

Rap.

Proiectul de lege Electorală pentru Adunarea Deputaților și Senat.

Înainte de închiderea sesiunii parlamentare, conform dispozițiilor din noua Constituție, s'a depus proiectul de lege electorală la biroul Camerei, pentru ca în decursul vacanțelor să aibă timp destul, nu numai parlamentarii, ci toate păturile cetățenilor conștiinți să studieze, comentând și debătând în ziaristică un proiect de lege atât de important, care va avea menirea să asigure dezvoltarea vieții de stat în mod evolutiv spre o democrație adevărată. Pentru a provoca interes general față de acest important act legislativ, dăm în resumat principiile călăuzitoare ale lui. Proiectul se împarte în VIII. Capitole și 120 Art.

Capitolul I. tratează despre compunerea Adunărilor legiuitoare: Camera și Senat. Votul este universal, egal, direct, obligator și secret. Circumscripțiile electorale sunt identice cu județele.

Numărul deputaților (total 365; jud. Hunedoara: 9) și al senatorilor aleși (total 169 jud. Hunedoara: 3, este proporțional cu numărul locuitorilor, stabilit din 10—10 ani. Afară de senatorii aleși (169) de cetățenii trecuți de 40 de ani, mai sunt 5 categorii de senatori aleși și anume:

1. Aleși de consiliile județene și comunale urbane și rurale (65) câte unul din fiecare județ, afară de Bucovina, care având județe foarte mici, trimite din această categorie total 3 senatori;
2. Aleși de Camerele de Comerț și Industrie câte 4 de resort, împărțiți pe Circumscripții (Cernăuți, Chișinău, București, Cluj)
3. Aleși de Camerele de Agricultură (4, după aceleași circumscripții);
4. Aleși de Camerele de muncă (4);
5. Aleși de Universități (4).

Senatori de drept după demnitate vor fi 32.

Capitolul II. Se referă la listele electorale, cărțile de alegător și exercițiul dreptului de vot. Listele electorale se stabilesc anual, de către primăriile comunale. Primele liste se vor face în termen de 40 zile dela data promulgării legii. Contestațiunile se judecă de judecăt. de Ocol. După ce listele electorale au rămas definitive se eiberează de către autoritățile comunale cărți de alegător.

Capitolul III. Stabilește cazurile de incapacitate: interziții și falșii nereabilitați; nedemnitate: criminalii delicvenții pe baza unor art. anumite din codul penal, cei cari au comis acte de dușmănie contra Statului, etc. (lit. a—n) și incompatibilitate: militarii, Subsecretari de Stat. Excepție preoții mireni și membrii cu titlu definitiv ai corpului didactic de toate gradele).

Capitolul IV. Birourile electorale se înființează pe lângă tribunale în fiecare circumscripție și este prezidat de primpreședintele tribunalului dela reședință.

Capitolul V. Secțiunile de votare corespund circumscripțiilor jud. de ocoale. Scrutinul se centralizează la tribunal.

Capitolul VI. Operațiunile electorale: Declarațiunile de candidatură se fac înainte

de alegere cu 15 zile, de către cel puțin 50 alegători pentru Camera și 25 pentru Senat.

Odată cu depunerea listei se face și declarație pentru adoptarea semnului pe lista electorală. Fiecare listă poate desemna doi delegați, și un ajutor de carte, ca membrii de încredere la secția de votare.

Votarea se face pe buletine de votare, care vor fi albe și pe care alegătorul va apăsa Sigilul „votat” la semnul ori pe lista respectivă.

§§ 3, 4, 5, din acest articol prescriu amănunțit procedura alegerii.

Capitolul VII. Penalități. Cele mai mari penalități se stabilesc pentru funcționarii neglijenți în exercitarea atribuțiilor (pierderea oficiului pe 2 ani și amendă 200—2000 Lei) și violarea scrutinului 2—10 ani închisoare.

Capitolul VIII. Dispozițiuni finale. Opțiunea parlamentarilor aleși în două circumscripții, demisiune: și abrogarea legilor și regulamentelor contrare.

Scoala de Arte și Meserii Deva „I. Panaitescu”.

Scoala de Arte și Meserii din Deva, are de scop învățarea meseriilor de mecanic-lăcătuș și lăcătușeria de Artă, tâmplăria de binale și de mobilă fină, sculptura în lemn și modelajul, și mecanic electrician, formarea de personal tehnic pentru conducerea de instalațiuni industriale și mai ales a face patroni de ateliere proprii în județul Hunedoara.

Durata cursurilor este de 5 ani și absolvenților școlii li-se va elibera o diplomă dela Ministerul Instrucțiunii.

Certificatul de absolvire al Școlii dă dreptul a face serviciul militar cu termen redus de un an și a trece mai departe la studii în Școlii Tehnice.

Uniforma este obligatorie, chipiu cu dungă roșie — haine de cercetaș culoare verde.

Condițiunile de admitere sunt:

A avea vrâsta dela 12—16 ani.

A fi sănătos și bine constituit — după prealabila cercetare a medicului.

A poseda certificatul de absolvire a cursului primar complet.

A trece un examen de admitere, care va cuprinde o probă scrisă în limba română și aritmetică, o probă orală din aritmetică și geometrie și un desen, astfel cum se predă în școala primară.

Taxa de admitere la concurs Lei 40.

Cererile de admitere vor fi adresate Direcțiunii Școlii, în intervalul dela 15—30 August și vor fi însoțite de următoarele acte.

Extractul de pe actul de naștere.

Certificat de absolvire a cursului primar.

Certificatul de vaccinare recentă.

Certificatul de bună purtare.

Examenul de admitere se va ține în ziua de 10 Sept. ora 9 a. m.

Pentru anul acesta sunt libere 25 locuri de interni și 15 de externi.

Taxele de înscriere pentru toți elevii sunt de Lei 250.

Pentru cauțiune la atelier 100 Lei.

Elevii reușiți interni și din anul al II. și al III-a vor avea efectele de îmbrăcăminte, de dormit și masă necesare și vor duce alimentele prescrise sau valoarea lor în bani.

Taxa pentru veseleă 100 Lei.

Taxa de instalare pentru cei noi veniți interni Lei 500.

Elevii din anul al II-lea și al III-lea se vor înscrie dela 15—25 August și se vor prezenta la Școală la 1 Sept. — iar elevii reușiți la

examenul de admitere pentru anul I., se vor prezenta la Școală la 15 Septembrie, — când se vor începe cursurile.

Diracțiunea.

Cultura plantelor medicinale și valorizarea lor.

De profesor Solomon.

(Continuare.)

Păpădia

papalungă, papadca, lanțul-copiilor.
(*Taraxacum officinale* Web.)

Plantă perenă. Trăește pretutindeni la noi în țară. Ii priesc locuri umede, trăește însă și în locuri aride. Rădăcina fusoasă, frunzele crestate pe margini sunt dispuse în rozetă luând naștere dela baza lugerului (tulpinei aeriene). Tulpina sub pământeană este scurtă și groasă din care în jos crește rădăcina și în surozeta de frunze cu lujerii în vârful cărora se află florile (inflorescență capitul) de culoare galbă. Infloresc din Aprilie—Septembrie. Meliferă. Se recoltează frunzele grase adunate primăvara și rădăcina rizom scoasă toamna se usucă și întrebuițează ca medicament. Un kg. de radix-rădăcini uscate se vinde în comerț cu 80—100 lei kg.

Sofrănaș

Carthamus tinctorias L.

Plantă erboasă, anuală, tulpină păroasă, frunze alterne, lanceolate, sesile, dințate, flori galbene așezate în capituli cu involueru. Meliferă. Originară din Egipt. Infloresc în Iulie—August. Se cultivă la noi, îi convin terenuri argilo-nisipoase. Se sămăna în rânduri la 25 cm. distanță. Intr'un ha. intră 6—7 kg. sămânță. Se recoltează florile în toiul înfloririi uscându-se la un loc umbros și bine aerisit. În flori se află un produs tinctorial ce se întrebuițează ca vopsea. Se falsifică și sofranul cu florile acestea.

Schinel.

(*Cnicus benedictus* L.)

Originea din Europa sudică. La noi se cultivă ca plantă pentru stupi-albine-meliferă. Este o plantă anuală, crește de 30—40 cm. de înaltă. Tulpina ramuroasă, păroasă, frunzele mari multilobate, groase-cărnoase terminate cu un spișor penat, flori galbene așezate în capituli. Infloresc în Iunie—August. Inmulțirea se face prin sămânță. Cultura ei reușește în orice teren nu-i prieste umezeala. Se sămăna la sfârșitul lui Martie sau începutul lui Aprilie în rânduri la 30 cm. distanță. Sămânța ei păroasă înainte trebuie frecată în mâni ca să delăturăm perii și numai după aceea trebuie băgată în mașina de sămănat, că în caz contrar tulburile mașinei se astupă. După ce a răsărit să rărește și se sapă ori de câte ori e amenințată de burueni. Cantitatea de sămânță ce intră într'un ha este de 28—30 kg. Se recoltează frunzele cu tulpinile tinere de tot și anume: se cosește în a 2-a lună, se usucă. Această operație se poate face de trei ori pe an. Ce lăsăm pentru sămânță un cosim decât odată sau de două ori, iar renunțând la recolta ultimă a frunzelor obținem semințe. Planta trăește numai un an. Frunzele uscate se întrebuițează în medicină vânzându-se în comerț cu 25—30 lei kg. Ceaiul obținut din frunzele acestei plante este întrebuițat contra astmei, pentru vindecarea aprinderii de plămâni, galbenării, aparatului urinar, căilor respiratoare, la tratamentul racului etc.

(Va urma.)

— Consiliul de miniștri a decis se lase liber exportul alor 60 000 vagoane grâu, care se spune că ar întrece consumului intern. Ni-e teamă însă, ca la primăvară să nu fim siliți a importa noi pe de două ori atâta.

INFORMAȚIUNI.

— **Conscrierea alegătorilor.** Având în vedere apropiatele alegeri comunale, cari se vor ține la toamnă, Primăria orașului nostru a început lucrările pentru compunerea listelor electorale. Vor fi luați în liste toți bărbații, cari au implinit etatea de 21 ani și locuiesc în oraș de cel puțin un an. Listele compuse acum vor servi de bază și la alegerile pentru Camera și Senat. Atragem atențiunea tuturor celor îndreptățiți, ca să se intereseze la Primărie, camera No 4, dacă sunt sau nu luați în listă.

— **Corporațiunea Industriașilor din Deva** a edat „Istoricul de 40 ani de existență” scris în limba română și maghiară. Să vinde în folosul Corporațiunei. În limba maghiară a fost scris de d-l Carol Kovacs, tradus fiind în românește de d-l A. Filimon.

— **Târgul de mostre din Arad.** Atragem atențiunea publicului asupra târgului de mostre ce se va ține în Arad, între 20 Iulie—15 August a. c. Pentru călătorie la acest târg, C. F. R. pune la dispoziție bilete cu 75% reducere, atât la dus cât și la întoarcere.

— **Serbarea de grădină a Corporațiunei Industriașilor din loc,** ce era să se țină în Grădina Publică, Duminică în 19 l. c., cu ocaziunea serbărilor jubilară a numitei instituțiuni, din cauza timpului nefavorabil, s'a amânat pentru Duminica viitoare, 26 l. c.

— **Intrucât se va obține concesiunea necesară,** naturalistul Bicsérđi va ține în orașul nostru, la 24 sau 25 l. c., o conferință publică.

— **Știre școlară.** Conform ordiului No. 70024—1925 al Ministerului Instrucțiunii în vederea greutăților obvenite începutului aplicării noului Regulament, se face cunoscut că Ministerul a dispus, ca toate lucrările de începere de an școlar 1925—26 să fie amânate cu 10 zile, adică să se facă după cum urmează: 1. Înscrierile și reinscrierile între 1—8 Septembrie. 2. Examenul de admitere și bursă 10—15 Sept. 3. Examenul de corigentă, particulare și integrale între 10—18 Septembrie. 4. Examenul de admitere în cl. V.-a între 20—25 Septembrie. 5. Examenul de bacalaureat între 25 Sept.—10 Oct. 6. Începerea cursurilor la 26 Sept. 1925. *Diracțiunea liceului „Decebal din Deva.”*

— **Omorată de trăsnet.** Joi, în 16 l. c. cu ocaziunea unei furtuni deslănțuite asupra comunei Bălata, a fost omorată de trăsnet o femeie, ce se afla la lucrul câmpului.

— **Ravagiile ploilor în județul Hunedoara.** Marile ploi și furtuni deslănțuite zilele trecute asupra unor ținuturi din județul nostru, au cauzat pagube de milioane. Pe unele locuri recolta a fost complet nimicită, satele inundate de torenții de apă și drumurile distruse. Subprefectura județului a dat ordin Primăriilor ca să facă conscrierea pagubelor și ai celor păgubiți.

— **La ministerul de finanțe s'a dat de urma unor defraudări de milioane.** Autorul principal este funcționarul Dâmboviceanu, care însă, fiind adus la palatul de justiție, escortat de un gradian și un soldat, cum-cum nu, la un moment dat, s'a făcut comor, a dispărut. Să vede că azi hoții lucrează cu „Spiriduș” — vorba țaranului. Mai știi...!

— **Bandiții Munteanu și Tomecu,** cari țin sub teroare vre-o trei județe din nordul Munteniei, nici până azi nu au putut fi prinși, de și urmărirea se face cu zor. Fiosorii bandiți se joacă cu puterile urmăritoare ca pisica cu soarele, sau de-a „Baba-oarbă”. Când sunt urmăriți într'un loc, ei operează în altă parte.

— **Banca Națională** a decis schimbarea bancnotelor de 500 Lei. După ce se va face schimbarea acestora, se vor schimba și cele de 1000 Lei.

— **După cum suntem informați,** examenul de limba Esperanto va avea loc în sala festivă a școlii primare din strada Eminescu, în 2 August la ora 4 d. m. Amatori de Esperanto sunt rugați a participa în număr cât de mare la acest examen, care va avea alături și o mică expoziție de Esperanto.

— **Dela Revizoratul școlar.** Cătră directorii școlilor primare de stat din județ: Avem onoare a vă face cunoscut că la minister în depozit se află următoarele cărți didactice de curs primar: 1. Eugen Dămbeanu, carte de citire cl. II-a urbană 9 lei. 2. Eugen Dămbeanu, carte de citire rurală 9 lei. 3. C. Dobrescu, caligrafie 9 lei. Având în vedere calitățile ce aceste manuale prezintă din punct de vedere pedagogic, cum și prețul convenabil cu care le puteți procura, vă recomandăm cu toată căldura, introducerea lor în școala Dv. pentru anul școlar ce vine. În același timp Vă aducem la cunoștință că revanzătorilor (Librării sau comitete școlare) li se acordă de minister peste prețul cărții un rabat de 30 procente. Costul cărților comandate, se trimite la minister printr-o recepție liberă de administrația financiară, constatătoare de consemnarea sumei pe seama administrației cassei școlilor.

Ordin circular, cătră toți directorii școlilor primare de stat și conducătoarele grădiniilor de copii. Obiect: Desvoltarea și întărirea sentimentului de milă la copii față de pasări și animale. — On. Minister al Instrucțiunii publice în urma adresei Ministerului Agriculturii și Domeniilor referitor la obiceiul rău al locuitorilor și copiilor de școală de a prinde, chinui, ba chiar și omorî paserile și animalele sălbatece, nevinovate, ca: prepelițe, privighetori, sturzi, epuri etc. — prin ord. No. 62211 — a25 dispune ca: Pentru a face să înceteze aceste obiceiuri rele, care de cele multe ori provin din ignoranță și au de rezultat împunerea vânătorii și pasărilor cântătoare atât de folositoare agriculturii și pomiculturii, vă rugăm ca imediat să puneți în vedere tuturor membrilor corpului didactic din com. urbane și rurale ca la cursurile ce predau elevilor, să le arate relele ce fac omorând animalele și pasările sau ținându-le în colivii, indemnându-i să aibă milă de ele ca și de cele de curte, punându-le în vedere că faptele lor sunt pedepsite de lege și părinții la rândul lor sunt respunzabili de faptele copiilor lor. Revizor școlar V. Anastasiu.

— **Fotografiștilor de profesiune** reducere la toate produsele vestitei fabrici „Kodak”. Violine, strune și totfelul de părți de violină, precum și caete pentru note de exercițiu se capătă foarte ieftin în librăria V. Laufer Deva.

— **5.000 muncitori muritori de foame** Oficiul Public de Plasare din Deva a primit comunicare că, din cauza ciclonului produs în județul Sălaj (Transilvania), Locuitorii din 39 comune în număr de vreo 5000 au rămas muritori de foame și caură angajamente la munci agricole, tăiat păduri, fabrici sau alte servicii, indiferent de localitate. Sunt rugați Dni patroni, cari au lipsă de lucrători, a se adresa Oficiului de Plasare pentru ale trimite din lucrătorii ce sunt aproape muritori de foame.

— **Instiințare.** Se aduce la cunoștință că dela 1 August a. c. încep înscrierile la școala primară de aplicație depe lângă școala normală de băeți din Deva. Doritorii se vor prezenta la direcțiunea școlii normale cu cerere, la care va anexa extractul de naștere și biletul de vaccina. Deasemenea se aduce la cunoștință candidaților că pentru anul școlar viitor, la școala normală sunt următoarele locuri vacante. Clasa I: 35 burse; 5 semisolve și 10 solve Clasa II: 4 burse; 4 semisolve și 2 solve Clasa III: 3 solve Clasa IV: 1 burse; 2 semisolve și 7 solve Clasa V: 1 burse; 2 semisolve și 10 solve Clasa VI: 5 burse; 1 semisolve și 4 solve Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele acte: 1. Certificatul de studii. 2. Extractul de naștere. 3. Actul de vaccina. 4. Actul de naționalitate. 5. Actul de starea materială 6. Actul pentru dările ce plăteșe către stat sau Comună.

1 2 Direcțiunea.

— **Ministerul de interne** întreprinde o anchetă pentru a se stabili pagubele produse de grindină și furtunile ce s'au abătut preste țară pentru ca să se poată veni în ajutorul celor daunați.

— **Hârtie maculatură** în detalii și engro se află la librăria V. Laufer Deva.

— **Necrolog.** În ziua de 13 I. c. a fost înmormântat în Hunedoara contabilul orășenesc Simion Muntean, decedat la 11 Iulie a. c. în etate de 47 ani.

— **Comisiunea** instituită pentru reorganizarea armatei, redactând noul proiect de lege, a fixat termenul pentru serviciul militar la 18 luni. Proiectul va fi prezentat Parlamentului la toamnă.

LOC DESCHIS.

Ministerul Justiției. Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința celor cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege

Domnule Președinte,

În conformitate cu legea pentru dobândirea naționalității române cu onoare vă răg să binevoiti a dispune pentru a se îndeplini formalitățile pentru a deveni cetățean român, întrucât am renunțat la supucenie ungară după cum se constată din alăturata declarație.

Declarațiile le depun în număr de 3.

Anexele recerute le depun în număr de 5.

Cu profund respect:

216 1 1

(ss) Ioan Fodroczy.

Casă de vânzare!

In Deva, Str. George Lazar, No. 5, constă din 4 camere, bucătărie și supraedificate. Grădină mare cu pomi. Totacolo de vânzare o țimbală-concert pentru suma de 3800 L., precum și alte mobile folosite.

De vânzare

9 jugere pământ nutritor pe deal, arabil, fânat, lucerniște și pomat. Potrivit pentru plantare de vie. Prețul unasută mii Lei. Deva, Str. Mihail Cogălniceanu No. 7.

De exarândat

cu 1 Septembrie

un local pentru prăvălie și birt

cu locuință și pivniță corespunzătoare, aflător în sediu de plasă, în piață. Informații la Administrația gazetei. 210 2

Doi băeți din familie bună

se primesc,
unu în librărie și unu în tipografie.
LIBRĂRIA V. LAUFER, DEVA.

In atențiunea proprietarilor de automobile!

Benzină cu prețul cel mai ieftin. Specialități de oleuri pentru automobile. Depozitul „Spidolein” pentru jud. Hunedoara.
Hermann Mendel Deva, Strada Horea No. 42.

Grații, și, ferestri de fier, șuruburi

CINE

voește să-și aranjeze apaduct camera pentru bae, să se adreseze și cu deplină încredere la firma de 23 ani existentă a lui

Ștefan Szemenyei

din Deva, Str. Principele Carol,

dela care va primi

lucru bun, solid și

punctuos, pe lângă

prețuri convenabile.

Cereți ofert de prețuri!

147 10 26

Construcții de fier și lăcătușerie!

REPARARE DE MAȘINI AGRICOLE ȘI MOTOAREI

Pompe, rezervoare pentru apă, apaducte

In Deva, Strada E. Gojdu No. 4

este de vânzare

și se poate ocupa imediat

O casă în stare bună,

având 3 camere, cameră de bae, bucătărie separată, cameră pt. servitoare, cămară, șopron pt. lemne etc.

Grădină mare cu pomi tineri.

Informații la firma Minorits, croitor, sau la fața locului 209 1

Afișati în Gazeta Hunedoarei!

PIATA UNIRII
No. 16.

G. LENGYEL, DEVA

PIATA UNIRII
No. 16.

MECHANIC ȘI INTREPRINZĂTOR DE APADUCT

Repar totfelul de mașini cu vapori, motoare de benzină, gaz și ulei brut.

Efăptuesc repede și garantez reparări la mașini (batoze) de treerat.

Sudetez părți rupte și osii tocite de mașini. — Căptuşesc laghere (boșe)

de aramă, cu cel mai bun metal englezesc. — Efăptuesc cu specialitate

montarea și aranjarea de apaducte. — Primesc montarea de apaducte pentru

orașe, institute și edificii private; canalizari, conduce pentru apă murdară etc.

Pregătesc și montez băi de abur, aranjamente de băi pentru institute, hotel, spitale. — Efăptuesc și pentru edificii private, aranjarea și montarea pentru

încălzitul cu vapori, apă caldă și gaz. — Efăptuesc aranjarea camerelor de

bae, conform pretențiilor celor mai moderne. — Pregătesc bazene pentru

apă, ținuite și în rame de vinclu. — Recomand, garantând,

escelentele pompe de apă aspirative și compresive, cu funcționare

dublă, sistem german.

36 10 52

Preliminare pun la dispoziția On. Public fără nici o taxă. — Reclamat fiind, merg și în provincie. La cereri în scris, dau ori ce îndrumări de specialitate.